

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., v právní věci žalobce **J. P.**, bytem B. 439, zast. JUDr. Pavlem Holubem, advokátem se sídlem Kopečná 14, Brno, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o **přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 2. 2016, č. j. KUOK 15228/2016, ve věci přestupku,**

t a k t o :

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného, citovaného v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Hranice ze dne 7. 12. 2015, č. j. OVV/15765/15 –

6/Hla/195 (dále „městský úřad“). Citovaným rozhodnutím městský úřad uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, porušením § 18 odst. 3 citovaného zákona. Přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 7. 11. 2015 ve 20.59 h v katastru obce Běloutín na dálnici D1 v km 316 ve směru jízdy od obce Ostrava na Olomouc (Brno) jako řidič osobního motorového vozidla značky Mercedes Benz ML63, RZ X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou na 130 km/h o 64 km/h, neboť jel rychlostí 194 km/h. Za tento přestupek byly žalobci uloženy pokuta ve výši 7.500 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci rozhodnutí a dále náhrada nákladů správního řízení v paušální výši 1.000 Kč.

[2] **V žalobě** žalobce namítal, že věc byla nesprávně hmotněprávně posouzena a žalovaný též postupoval chybně po procesní stránce.

[3] Žalobce zejména namítal, že nebyl nepochybně prokázán skutkový stav, správní orgány se nezabývaly námitkami žalobce, zejména odvoláním.

[4] Žalobce především namítal, že správní orgány neprovedly ve věci žádné dokazování, zejména výsledkem žalobce i dalších osob, které s žalobcem v danou dobu ve vozidle cestovaly. Podle žalobce šlo o jednání v krajní nouzi ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o přestupcích“).

[5] Krajní nouzi namítl žalobce ihned při kontrole hlídky Policie ČR. Převážel do nemocnice prof. Ing. F. B., CSc., který byl v akutním stavu počínajícího septického šoku. O této skutečnosti předložil žalobce žalovanému dostatek důkazů před vydáním napadeného rozhodnutí. Žalovaný byl povinen vést ke skutkovému stavu dokazování, aby jeho právní závěr měl oporu v provedeném dokazování. To žalovaný neučinil a pouze ve svém rozhodnutí odmítá právní posouzení skutkového stavu žalobcem, aniž by k tomu provedl jediný důkaz, a to zejména výpovědi žalobcem navrhovaných svědků, výpovědi žalobce, lékařskými zprávami, dotazy na zdravotnická zařízení apod. Podle žalobce je nepřípustné, aby žalovaný právně posoudil skutkový stav bez dokazování. V provedení navrhovaných důkazů žalovanému nic nebránilo a z okolností, tj. ze spisového materiálu dosud shromážděného plynulo, že jsou pro zjištění skutkového stavu nezbytné. Proto měl správní orgán provést důkaz výpovědi prof. Ing. F. B., CSc., a M. B., což jsou osoby, které se žalobcem dne 7. 11. 2015 v 20.59 h ve vozidle cestovaly. Taktéž měl být proveden výslech příslušníků hlídky Policie ČR. Neprovedení těchto důkazů správní orgány neodůvodnily. Žalovaný provedl pouze úvahu nad námitkami žalobce, ale žádným provedeným důkazem nevyvrátil, že by jednání žalobce nebylo jednáním v krajní nouzi. Naopak, z rozhodnutí vyplývá, že žalobce předložil žalovanému důkazy, které svědčí o krajní nouzi, zejména lékařské zprávy. Žalovaný tyto listiny pominul a neprovedl je jako důkaz. Žalobce má za to, že žalovaný mohl provést dokazování sám (předvolat svědky, provést důkaz listinami atd.).

[6] Dále žalobce vytýkal rozhodnutí žalovaného, že nepřihlédl k námitce žalobce o nemožnosti účastnit se ústního jednání, které městský úřad nařídil na 7. 12. 2015. Žalovaný sice poukázal na zákonnou úpravu tzv. fikce doručení, tj. že žalobci bylo předvolání k ústnímu jednání doručeno řádně a včas v souladu s právními předpisy, avšak pominul konkrétní okolnosti případu. Žalobce byl onoho dne v pracovní neschopnosti a taktéž byl na lékařské prohlídce u svého lékaře MUDr. R. O. v Božicích (okres Znojmo). Vzhledem k tomu, že (a to žalovaný v napadeném rozhodnutí připustil) je klíčovou otázkou posouzení, zda žalobce jednal v krajní nouzi či nikoliv, měl dle žalobce žalovaný postupovat tak, že žalobce opětovně předvolá sám a provede další důkazy, anebo měl vrátit věc městskému úřadu k doplnění dokazování. Žalobce žádal zrušení napadeného rozhodnutí i proto, že se reálně nemohl osobně zúčastnit ústního projednání přestupku a navrhopvat důkazy k prokázání stavu krajní nouze. K důkazu žalobce navrhoval potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti č. DPN C2632519.

[7] Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** poukázal na to, že žalobní námitky jsou obsahově zcela totožné s odvolacími námitkami, ty byly žalovaným posouzeny a následně vyhodnoceny jako nedůvodné. Tento závěr žalovaný v rozhodnutí o odvolání řádně a v dostatečném rozsahu odůvodnil. Na tomto závěru i nadále setrval. Podle žalovaného postupovaly správní orgány v souladu se správním řádem a to tak, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v dostatečném rozsahu a při zachování všech práv žalobce. Proto navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

[8] Při **jednání soudu** žalobce zdůraznil, že je jednatelem dopravní společnosti, trest je pro něj závažný, a proto mělo být dokazování řádně provedeno.

[9] Žalovaný při jednání soudu zdůraznil, že nebyl sdělen důvod akutního stavu, pacient mohl být ošetřen v Ostravě. Žalobce riskoval zhoršení zdravotního stavu pacienta, pokud byl pacient vůbec v šoku. Žalobce není lékař. Rychlost 200 km/h je nepřiměřená a ani prázdná dálnice neopravňovala žalobce k porušení zákonem stanovené povinnosti. Zdravotnická zařízení by pacientovi zajistila potřebnou péči.

[10] Zástupce žalobce poukázal na to, že důvod šoku byl zapsán v protokolu sepsaném policisty na místě. Na cestu se žalobce vydal po konzultaci s ošetřujícím lékařem prof. B.. Jde o vnímání krajní nouze. Je třeba vyvažovat zájem na zdraví člověka a veřejný zájem na bezpečnosti silničního provozu, ten první je důležitější. Žalobce je zkušený řidič. Tím vším se měly správní orgány zabývat. Předvolaly jen žalobce, i když ve vozidle jel i pacient, ten měl být předvolán také.

[11] Žalobce při jednání soudu vypověděl, že nechtěl porušit zákon. Když naložil pacienta, jel podle předpisů a zrychlil, až když pacient začal ztrácet vědomí, byť nakrátko. Pouze ošetřující lékař měl všechny výsledky; než by jiné zařízení mělo výsledky, mohlo by být pozdě, žalobce jednal podle pokynů ošetřujícího lékaře.

[12] Zástupce žalobce zdůraznil, že krajní nouze začala až během jízdy, kdy pacient začal omdlévat a žalobce jednal i pudově i racionálně, chtěl do Brna dojet co nejrychleji. Nadnesl otázku, proč žalobce nepožádal zasahující policisty, žalobce mohl na prvním odpočívadle odbočit, mobilním telefonem zavolat záchrannou službu. Podle žalovaného žalobce vybočil z rámce krajní nouze, a to správní orgány rozebraly a posoudily a uzavřely, že se o krajní nouzi nejedná.

[13] Zástupce žalobce dále namítl, že žalobce nebyl vyrozuměn o tom, že se může seznámit s podklady rozhodnutí ve správním řízení. Navíc dodnes žalobci nebylo fyzicky doručeno předvolání a oznámení o zahájení řízení.

[14] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 11. 2. 2016 – s přihlédnutím ke specifickým daného řízení, popsaným v další části rozsudku.

[15] Ve vztahu k souzené věci ze správního spisu soud zjistil z ručně psaného oznámení přestupku, že žalobce se do něj vyjádřil takto: „*Převážel jsem pana prof. F. B., CSc., na infekční kliniku v Brně. Pacient je v antiseptickém šoku!*“. Toto vyjádření žalobce podepsal.

[16] Písemností ze dne 18. 11. 2015 městský úřad zahájil řízení a předvolal žalobce k jednání dne 7. 12. 2015. Podle § 36 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), žalobce poučil o tom, že má právo navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy, dále má právo vyjádřit své stanovisko a rovněž má právo před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

[17] Podle doručanky adresát nebyl zastižen a poštovní zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí od 20. 11. 2015. Žalobci byla zanechána výzva k vyzvednutí poštovní zásilky s poučením o právních důsledcích nevyzvednutí nebo odmítnutí převzetí zásilky. Na doručence je vyznačeno: *fikce doručení dne 30. 11. 2015*. Dne 1. 12. 2015 byla zásilka vrácena odesílateli. Na doručence je vyznačen pokyn: *nevracet, vložit do schránky*.

[18] Dne 7. 12. 2015 proběhlo projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce. Dne 7. 12. 2015 byl uznán žalobce vinným ze shora citovaného přestupku.

[19] V odvolání žalobce namítl, že na základě výsledků z vyšetření dne 5. 11. 2015, kterou přiložil k důkazu, a dále na základě toho, že prof. Ing. F. B., CSc., se přitížilo, po telefonické konzultaci s jeho ošetřujícím lékařem, bylo panu profesorovi sděleno, že má okamžitě přijet do nemocnice do Brna na hospitalizaci, neboť hrozí celková sepsa a kolaps organismu. Proto jej žalobce odvážel. Podle žalobce byly splněny všechny tři podmínky krajní nouze. Šlo zde o přímo hrozící nebezpečí v zájmu chráněnému zákonem. Zdravotní stav prof. B. (65 let) se začal zhoršovat v sobotu vpoledne. Protože byl po konzultaci zjištěn tzv. septický šok,

bral pacient doporučení lékaře vážně a zodpovědně. Pokud jde o podmínku subsidiarity (nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak), žalobce byl přesvědčen, že pacient musel jet z Ostravy do Brna proto, že jej k tomu vyzval ošetřující lékař, který tak učinil i na základě kontrolních odběrů ze dne předchozího. Rychlá záchranná služba by mohla odvézt pacienta pouze do nemocnice v Ostravě. Vzhledem k akutnosti případu byl pacient odvezen osobou z okruhu rodinných přátel. Podle žalobce byla splněna i podmínka proporcionality, protože porušený následek nebyl závažnější než ten, který hrozil. Večer na úseku dálnice, kde došlo k překročení rychlosti, nebyl žádný provoz a nebyl proto porušen zájem na bezpečnosti a plynulosti provozu. Ohrožení tohoto zájmu bylo méně závažné. Nedostatečné bylo hodnocení městského úřadu, který uvedl, že situaci bylo možno řešit jiným způsobem, aniž by byl porušen zákon o silničním provozu. Městský úřad však neuvedl, jakým jiným způsobem a nezabýval se vůbec tím, zda byly jednotlivé podmínky a definiční znaky krajní nouze splněny. Žalobce opětovně poukázal na to, že na výzvu hlídky Policie ČR zastavil, své jednání nijak nezastíral, ani se ho nesnažil jakkoliv bagatelizovat či zlehčovat. Na druhou stranu byl žalobce přesvědčen, že jednal ve svém nejlepší vědomí a svědomí, když se snažil rodinného přítele odvézt do nemocnice, aby ochránil jeho zdraví a život. K důkazu žalobce navrhl zprávu o ambulantním vyšetření pacienta ze dne 5. 11. 2015, přijímací zprávu ze dne 7. 11. 2015, potvrzení o přijetí do nemocnice ze dne 10. 11. 2015, svou výpověď a svědecké výpovědi pacienta, spolucestující M. B., přítelkyně pacienta M. V. (u které pobýval pacient o víkendu), ošetřujícího lékaře MUDr. R. K. a MUDr. R. O..

[20] Dále žalobce v odvolání namítal, že neměl možnost účastnit se ústního projednání přestupku. Žalobce se o termínu jednání nedozvěděl, neboť mu písemnost do schránky vhozena nebyla. Dne 7. 12. 2015 by se ke správnímu orgánu I. stupně stejně nemohl dostavit, neboť v tu dobu byl na návštěvě u svého praktického lékaře MUDr. R. O.. Tuto pomoc vyhledal v souvislosti se svým chronickým onemocněním. Ode dne 23. 8. 2015 byl žalobce v pracovní neschopnosti, přičemž tato pracovní neschopnost stále trvá. Pokud by se o předvolání žalobce dozvěděl, tuto omluvu by městskému úřadu sdělil. Zákaz řízení na dobu šesti měsíců je pro žalobce téměř likvidační. Žalobce je jednatelem společnosti, která podniká v oblasti silniční motorové dopravy a pod jeho věcnou působnost spadá mezinárodní kamionová doprava. Žalobce při každodenní činnosti používá služební vozidlo k zajištění svého živobytí. Žalobce navrhl k důkazu lékařskou zprávu o svém onemocnění ze dne 11. 12. 2015 a výpis z obchodního rejstříku společnosti L. G. s. r. o.

[21] Podle lékařské zprávy ošetřujícího praktického lékaře MUDr. R. O. ze dne 11. 12. 2015 bylo potvrzeno, že žalobce byl ošetřen v jeho ordinaci pro akutní zhoršení chronického onemocnění dne 7. 12. 2015 ve 12.30 h, a že žalobce je toho času v pracovní neschopnosti ode dne 23. 8. 2015, a tato pracovní neschopnost i nadále trvá.

[22] Podle zprávy o ambulantním vyšetření Fakultní nemocnice Brno ze dne 5. 11. 2015, kterou podepsal MUDr. R. K., byly doporučeny odběry k vyloučení aktivní infekce.

[23] Podle přijímací zprávy Fakultní nemocnice Brno ze dne 15. 12. 2015 obsahující odběry krve ze dne 6. 11., byl popsán stav při přijetí, byla zjištěna infekce močového ústrojí, stanoven odběr biologického materiálu a v plánu propuštění je uvedeno „domů“.

[24] Podle zprávy o ambulantním vyšetření Fakultní nemocnice Brno ze dne 7. 11. 2015, Kliniky infekčních chorob, byl stanoven nález dne 7. 11. 2015 – mj. („vysoké CRP, zánětlivý močový sediment, příjem na oddělení 1 a stanovená diagnóza infekce močového ústrojí“).

[25] Žalovaný v rozhodnutí o odvolání dospěl k závěru, že nebyly naplněny podmínky krajní nouze. Namítané nebezpečí bylo možné v dané situaci odvrátit jinak. Podle žalovaného je v podmínce subsidiarity vysloven požadavek odvrátit hrozící nebezpečí, pokud možno bez porušení zákonem chráněného zájmu. Takovým odvrácením je možno rozumět přivolání odborné lékařské pomoci v době, kdy vznikly důvodné obavy o zdraví pacienta, kterému se mělo v danou dobu přitížit a měl se na základě telefonického doporučení lékaře dostavit do nemocnice v Brně. Pacient se nacházel v Ostravě a měl podstoupit vyšetření v nemocnici v Brně, kam byl toho dne následně přijat. Bylo třeba urazit 170 km, přičemž při této vzdálenosti při běžné rychlosti bylo třeba asi dvě hodiny času. Při této vzdálenosti a stanovené rychlosti nelze pochybovat o tom, že žalobce byl tak nucen v rámci co nejkratší dojezdové doby překračovat rychlost nejen v dokladovaném úseku, ale pokud možno na celé trase dálničního úseku. Pokud žalobce namítal, že jednal v zájmu ochrany zdraví a života pacienta, jehož zdravotní stav se měl dle tvrzení žalobce zhoršovat každou minutu, vyvstala otázka, zda právě tato přeprava byla za daného stavu jediná a optimální. Nabízelo se přivolání či vyhledání lékařské pomoci v místě pobytu pacienta, tedy v Ostravě, aniž by bylo třeba za takových okolností riskovat převoz pacienta, a to ještě při takovém extrémním překročení rychlosti. Zajisté se v Ostravě nachází zdravotnické zařízení, které by poskytlo nezbytnou péči, a pokud by charakter onemocnění toto neumožňoval, pak by byl nepochybně zajištěn převoz odborným zdravotnickým personálem na specializované pracoviště, ať již letecky či převozem, a to třeba právě i na Kliniku infekčních chorob v Brně, avšak za odborného dohledu. Proto nelze přisvědčit argumentaci žalobce, že v daný okamžik přivolání rychlé záchranné služby nepřicházelo v úvahu, že by mohla odvézt pacienta pouze do nemocnice v Ostravě a že jediným řešením tak byla přeprava právě vozidlem žalobce, byť za porušení pravidel silničního provozu. Za daných skutkových okolností nelze žalobce zprostit odpovědnosti za přestupek. Provedení navrhovaných důkazů bylo shledáno za nepotřebné, protože by nepřineslo žádné nové skutečnosti, než které byly předloženy. Žalovaný se tak ztotožnil s městským úřadem, který neshledal naplnění podmínek pro jednání v krajní nouzi.

[26] K námitce nemožnosti zúčastnit se projednání přestupku žalovaný uvedl, že oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání na den 7. 12. 2015 bylo žalobci doručeno za užití fikce doručení dne 30. 11. 2015. Podle dodejky bylo zjištěno, že písemnost byla žalobci doručována dne 20. 11. 2015 na adresu jeho hlášeného pobytu. Z důvodu nezastižení byla zanechána výzva k vyzvednutí uložené

zásilky s poučením. Jelikož zásilka nebyla ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, vyzvednuta, písemnost se považovala za doručenou posledním dnem této lhůty, tj. 30. 11. 2015. Následujícího dne 1. 12. 2015 byla zásilka vložena do schránky. Tím byly splněny podmínky pro doručení dané písemnosti fikcí ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu. Žalobcem tvrzená skutečnost, že mu zásilka i přes uvedené nebyla doručena, nemá oporu ve spisovém materiálu. Z doložené dodejky se dokládá, že po marném uplynutí lhůty k vyzvednutí byla zásilka dne 1. 12. 2015 vhozena do schránky, což bylo na zásilce vyznačeno doručujícím orgánem. Do spisu pak byl založen odtržený zpáteční lístek takto doručené zásilky. I pokud by bylo jakkoliv prokázáno, že zásilka do schránky po úložní době uložena nebyla, což se však v daném případě nestalo, uvedená skutečnost by neměla jakýkoliv dopad na fikci doručení, potažmo účinky tohoto doručení. Proto žalovaný uzavřel, že žalobci bylo předvolání doručeno řádně a v souladu se zákonem.

[27] Jako nedůvodnou shledal žalovaný odvolací námitku, že se žalobce stejně nemohl dostavit k ústnímu jednání, neboť byl v tu dobu na návštěvě u lékaře v souvislosti se svým chronickým onemocněním. Žalovaný citoval doložené potvrzení ošetřujícího praktického lékaře žalobce. Žalovaný vyslovil podiv, že žalobce měl navštívit lékaře právě v době, kdy bylo jednání nařízeno. Navíc žalovaný poukázal na to, že předkládané potvrzení bylo vystaveno zpětně, a to právě den poté, co bylo žalobci doručeno napadené rozhodnutí. Ani předkládaná zpráva nedokladuje, že zdravotní stav žalobce by byl na překážku dostavit se ke správnímu orgánu. O tom nevypovídá ani konstatování o pracovní neschopnosti žalobce. Naopak nelze odhlédnout od faktu, že žalobce, který měl být v pracovní neschopnosti, se nacházel mimo bydliště, a to v Ostravě v den spáchání přestupku. Samo potvrzení o pracovní neschopnosti neprokazuje, že účastník řízení není schopen se dostavit k jednání (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 6. 2005, sp. zn. 5 Tdo 804/2005, www.nsoud.cz). V daném případě pak navíc nebylo potvrzení ani doloženo. Žalovaný dospěl k závěru, že nebyl doložen přesvědčivý důvod, který by žalobci bránil se k jednání dostavit, přičemž ani takto činěná omluva nebyla včasná a náležitá a byly splněny podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti žalobce v souladu s § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Sankce byla uložena v zákonném rozmezí a správní orgán tuto sankci nemůže nijak měnit a ani částečně nebo zcela od ní upustit. Význam sankce je výchovný a je důsledkem protiprávního jednání žalobce. Žalobce byl poučen podle § 94a odst. 1 a odst. 2 zákona o silničním provozu a o možnosti po uplynutí poloviny doby sankce zákazu činnosti řízení všech motorových vozidel si požádat podle § 14 odst. 3 zákona o přestupcích o upuštění od výkonu zbývajících částí sankce.

[28] Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[29] Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích („*přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin*“).

[30] Podle § 2 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona (*„přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak“*).

[31] Podle § 3 uvedeného zákona (*„k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění“*).

[32] Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích (*„přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel*

a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí nebo

b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl“).

[33] V daném případě se nejednalo o jednání žalobce v krajní nouzi tak, jak má na mysli § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích. Stavem nouze se rozumí takový stav, kdy je možno ochránit zájem chráněný právním řádem jen tím, že se obětuje jiný právem chráněný zájem. Krajní nouze patří mezi nejobecnější institut v rámci okolností vylučujících protiprávnost i společenskou škodlivost. Pojem nebezpečí je pojímán širěji než pojem útoku v nutné obraně (u nutné obrany se nežadá subsidiarita a proporcionalita). Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno hrozící nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet (srov. Prášková, H. *Základy odpovědnosti za správní delikty*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2013, s. 342 a násl.). Jednou z podmínek krajní nouze je nebezpečí hrozící zájmu chráněnému zákonem. Není spor o tom, že zájem na životě a zdraví člověka je zájem chráněný zákonem. Z důkazů založených ve správním spise - lékařských zpráv se podává, že prof. B. byl ošetřen ve Fakultní nemocnici v Brně, že byl následně hospitalizován, měl od úterý horečku a vzápětí následovaly odběry. Z lékařských zpráv však jednoznačně nevyplývá, že stav prof. B. byl takový, že vyžadoval okamžitý odvoz právě do nemocnice v Brně. Ačkoli na základě textu nelze vyloučit ani ohrožení jeho stavu, nelze dospět k závěru, že podle zpráv doložených žalovanému byl skutkový stav objasněn tak, že okamžitý odvoz žalobcem do brněnské nemocnice byl nutný (další důkazy v soudním řízení nebyly doplňovány ani navrhovány). Soud se tedy ztotožňuje s žalovaným v tom, že nebezpečí hrozící zájmu chráněnému zákonem nebylo jednoznačně prokázáno. Nebylo prokázáno, že nebezpečí hrozí přímo a bezprostředně. Ani tato časová podmínka nebyla řádně tvrzena a prokázána. Nejdůležitější dle soudu v posuzovaném případě však je podmínka krajní nouze, že nebezpečí nebylo možno za daných okolností odvrátit jinak. Požadavek subsidiarity znamená nemožnost odvrátit nebezpečí *„jiným způsobem“*. Pro volbu, kterou z možností v rámci tohoto *„jiného způsobu“* použít, aby nebezpečí bylo včas a spolehlivě odvráceno, již nebývá požadavek subsidiarity požadován. Osoba jednající v krajní nouzi by byla příliš zatížena posuzováním, zda volí ze všech

možných řešení odvracení nebezpečí to nejšetrnější, navíc často v časové tísní a rozrušení. Zcela neadekvátní způsob odvracení nebezpečí pak může být posuzován v souvislosti s požadavkem proporcionality. Podmínka proporcionality krajní nouze vyžaduje, že následek způsobený odvracením nebezpečí nesmí být zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil. Obětovaný zájem nesmí být rovnocenný nebo závažnější než zájem chráněný. Srovnávání chráněných zájmů probíhá podle subjektivního a objektivního hlediska. Přitom je třeba přihlídnout k typu zájmu, konkrétnímu zasaženému zájmu, intenzitě zasažení, k výši škody, stupni pravděpodobnosti škody apod. Subjektivní hledisko hodnocení významu chráněného a obětovaného zájmu je vyjádřeno tím, že následek nesmí být zjevně stejně závažný nebo závažnější. Podmínky splnění krajní nouze musí být splněny kumulativně. Stačí tedy nenaplnění jedné podmínky a o krajní nouzi se nejedná. V daném případě žalobce sice na jedné straně chránil zájem na životě a zdraví prof. B., na druhé straně jízdou na dálnici rychlostí 194 km/h ohrožoval život a zdraví své, svých spolujezdců a dalších účastníků silničního provozu. Podle soudu není správná úvaha žalobce, že zájem na zdraví a životě prof. B. je jediným chráněným zájmem a k ohrožení dalších zájmů nedošlo anebo byly nepoměrně méně závažné. Ostatně, při vysoké rychlosti, kterou žalobce jel, aniž by soud chtěl jakkoli zpochybnit žalobcovy schopnosti řídit motorové vozidlo, i s ohledem na stav vozovky a schopnosti a zejména legitimní očekávání ostatních účastníků silničního provozu, ohrozil takto rychlou jízdou i samotného prof. B..

[34] Soud se ztotožňuje s úvahou žalovaného, že na místě bylo zavolat rychlou záchrannou službu již v Ostravě, odkud žalobce prof. B. odvážel, nejpozději před započítáním jízdy překračující nejvyšší dovolenou rychlost. Soud je stejně jako žalovaný názoru, že zdravotnická zařízení v Ostravě anebo v Olomouci by byla schopna poskytnout žalobci adekvátní pomoc anebo případně zajistit jeho dopravu do nemocnice do Brna. Žalobce musel předpokládat, že žádnou odbornou zdravotní pomoc vzhledem k tomu, že v tomto směru nemá žádné odborné vzdělání, prof. B. nemůže poskytnout. Tvzení žalobce o krajní nouzi se tak jeví jako tvrzení účelové s úmyslem vyhnout se sankci za přestupkové jednání. Žalobce sám nemohl žádným způsobem odvrátit nebezpečí, které mohlo prof. B. hrozit, což mohl učinit pouze odborně školený zdravotnický personál, takže žalobce měl reagovat tak, že měl zavolat rychlou záchrannou službu, ať už v Ostravě anebo před tím, než začal porušovat nejvyšší dovolenou rychlost. Zákonodárce stanovil nejvyšší dovolenou rychlost na dálnici v České republice na 130 km/h a jízda rychlostí 194 km/h pro žalobce nebyla v souladu se zákonem možná, pokud nebyly splněny podmínky některé z okolností vylučujících odpovědnost nebo protiprávnost.

[35] Zdejší soud souhlasí s názorem žalovaného, že na souzenou věc nedopadá rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 64/2016 (*„jednání spočívající v překročení nejvyšší dovolené rychlosti může být jednáním v krajní nouzi pouze tehdy, když se nemocný např. nachází na odlehlém místě, kde není signál mobilního telefonu, kde není možnost přivolat lékařskou službu jinak, např. prostřednictvím obyvatel v přilehlých budovách, nebo tehdy, když se zdravotnická záchranná služba díky odlehlosti nemůže na místo dostat včas, popř. se jedná o újmu na zdraví život bezprostředně ohrožující (tepenné krvácení, kdy by rychlá*

záchranná služba nemohla na místo včas dorazit apod.)“. O takový případ se však v projednávané věci nejedná. Porušit uvedený rychlostní limit je možné pouze v zákonem stanovených případech. Mezi tyto případy patří i užití vozidla rychlé záchranné služby, a to v souladu s § 41 zákona o silničním provozu. Pokud jde tedy o jednání žalobce, které je popsáno v rozhodnutí obou správních orgánů, dospěl soud k závěru, že žalobce se přestupkového jednání uvedeného ve výroku rozhodnutí městského úřadu dopustil, v tomto směru správní orgány obou stupňů postupovaly v souladu se zákonem, když náležitě zjistily skutkový stav a věc také správně právně posoudily.

[36] Pokud jde o náklady řízení, žalobce ve věci neměl úspěch, žalovanému správnímu orgánu náklady řízení nevznikly, soud proto rozhodl ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 27. července 2017

Za správnost vyhotovení:
V. K.

JUDr. Martina Radkova, Ph.D., v. r.
samosoudkyně